

NÜKTE SÖZEN ORTAOKULU

ÖZEL EĞİTİM GEREKSİNİMLERİ POLİTİKASI

EĞİTİM ORTAMI

Planlama ve Gelişim: Okul stratejik planında özel eğitim gereksinimi olan öğrencilere yönelik hedefler oluşturulur, uygulanır ve değerlendirilir.

Yargı ve Tutumlar: Öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin farklılıklara karşı önyargı ve tutumları belirlenir ve oluşabilecek olumsuz yargı ve tutumların açık bir bilgilendirme yapılarak kabul edici ve bütünleştirici bir okul ortamının oluşturulması için planlama yapılır.

Katılım ve İşbirliği: Okul yönetimi ve okul personeli arasında kaynaştırma uygulamasının teşvik edilip yönetilmesi konusunda koordinasyon ve işbirliği geliştirilir. Okulun, tüm velileri, öğrencileri, öğretmenleri, destek personeli ve diğer ilgili kurum ve kuruluşları, okuldaki faaliyetlere etkin katılıma teşvik edilir. Sivil Toplum Kuruluşları ile etkili iletişim sağlanır.

Erişim ve Devamlılık: Okul içerisinde veya çevresinde fiziksel, duygusal ve akademik anlamda öğrencilerin kendilerini güvende hissedebilecekleri ortamların oluşturulması ve böylece öğrencilerin okula erişiminin sağlanması; tüm öğretmenlerin, öğrencilerin duygusal ve psikolojik gereksinimlerinin farkında olunması önemlidir.

Personelin Kaynaştırma Konularındaki Mesleki Gelişiminin Desteklenmesi: Tüm okul çalışanlarının özel eğitim ve kaynaştırma alanlarındaki mesleki gelişim gereksinimleri belirlenir ve alanlarındaki mesleki gelişim gereksiniminin karşılanması için tüm paydaşlarla işbirliği yapılır. Tüm öğrencilerin okuldaki sosyal ve eğitsel alanların tamamına erişiminin sağlanması ilkesi benimsenir.

Oryantasyon: Okul tarafından özel gereksinimi veya engeli olan çocuklar için verilen hizmetler hakkında velilere bilgilendirme faaliyetlerinin yapılması sağlanır.

Motivasyon: Tüm okul personelinin ve öğrencilerin performans ve çabaları göz önünde bulundurularak motivasyonları önemsenir.

Bilgi ve İletişim Teknolojisi: Okul eğitim ve yönetimle ilgili olarak velileri web sitesi, e-okul ve toplantılar yoluyla bilgilendirir. Bilgi ve İletişim Teknolojisi olanakları tüm okulda eğitim ve öğretimi geliştirmek amaçlı kullanılır.

Özel Bilgilerin Gizliliği: Tüm öğrencilerin, velilerin ve okul personelinin özel bilgileri kişisel dosyalarda tutulur. Bu dosyaların gizliliği ilgili birimlerce (Okul Müdürlüğü, Personel Müdürlüğü, Öğrenci İşleri, PDR Birimi, Öğretmenler, Revir tarafından) sağlanır.

ÖĞRENME VE ÖĞRETİM

Öğrencilerin Gelişim ve Öğrenme Gereksinimlerinin Belirlenmesi: Okul genelinde öğrencinin öğrenmesine destek olacak ilgili tüm kişileri sürece dahil eden disiplinler arası bir yaklaşımla; öğrencilerin bireysel özelliklerini ve ihtiyaçlarını, sosyal, duygusal, bilişsel ve akademik farklılıklarını dikkate alan bir yaklaşım benimsenir. Çok yönlü değerlendirmelerle öğrencilerin bireysel özellikleri ve gereksinimleri belirlenir. Planlanan bireysel öğrenme hedeflerindeki

gelişim süreci yılda üç veya dört kez olmak üzere değerlendirilir ve BEP Kurulu toplantısıyla ilgili kişilere (Aile, öğretmen, okul yönetimi, RAM) raporlanır.

Okul ve Sınıf İçerisindeki Öğrenme Faaliyetleri: Öğrenci merkezli bir yaklaşım ile öğretim programları, öğrencilerin gelişim özellikleri ve gereksinimleri doğrultusunda ihtiyaca göre güncellenir. Öğretim için belirlenen gerekliliklere göre Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlanır. Sınıf içi öğretim ve öğrenme faaliyetleri, tüm öğrencilerin öğrenme biçimi, hızı ve özellikleri doğrultusunda uyarlama ve düzenlemeleri içerir. Özel gereksinimli öğrenciler için velinin yazılı başvurusu, öğretmenin ve okul yönetiminin uygun görüşü doğrultusunda veli tarafından sağlanacak bir kişinin öğrenciye destek olmak üzere gölge eğitimci sıfatıyla okulda/sınıfta bulunmasına karar verilir.

Öğrenme Materyalleri ve Teknolojileri: Bireysel ihtiyaca göre çeşitlendirilmiş öğretim materyalleri (ders planları, çalışma kağıtları, eğitici oyuncaklar, günlük yaşamda kullanılan materyal örnekleri vb.) kullanılır ve geliştirilir. Öğrencilerin sürece ve kendi öğrenme becerilerine katılımını desteklemek için Bilgi ve İletişim Teknolojileri kullanılır.

Ölçme ve Değerlendirme: Özel gereksinimli öğrenciye öğretim sürecinde belirli aralıklarla çok yönlü değerlendirme yapılır. BEP kazanımları varsa öğrenci, eğitim öğretim yılı içinde, ihtiyaca göre farklı sıklıklarda ve yöntemlerle değerlendirilir. Öğretmen(ler)in düzenlediği izleme - değerlendirmelerin sonuçları, öğrenci gelişim dosyası, BEP dosyaları ve diğer evraklar kayıt altına alınır. BEP kazanımları göz önüne alınarak notlandırma yapılır. Kaynaştırmaya dahil olmayan özel gereksinimli öğrenciler ise ihtiyacına uygun izleme ve değerlendirme yapılarak desteklenir. Ölçme ve değerlendirme süreci, okulun ölçme politikasıyla tutarlılıkla ele alınır.

Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler: Özel gereksinimi olan öğrenciler diğer tüm öğrencilerde olduğu gibi sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlere teşvik edilir ve bu faaliyetlere katılımı özel gereksinimi göz önüne alınarak ihtiyaca göre desteklenir.

Mesleki Rehberlik ve Oryantasyon: Okul PDR Birimi, tüm öğrencilerin bir üst öğretime erişimlerini teşvik etmek amacıyla danışmanlık hizmetleri sunar. Öğretim sürecindeki gelişimine yönelik veri ve gözlemleri kullanarak geleceğe yönelik farkındalık oluşturulmasına katkı sağlayarak öğrenci ve veliye rehberlik eder.

Eğitsel Ortam Fırsatları: Okuldaki kütüphane, bilgisayar sınıfları, branş sınıfları gibi eğitsel ortamlar, tüm öğrencilerin öğrenimine ve sosyal gelişimine uygun olarak planlanır.

KAYNAŞTIRMA YOLUYLA EĞİTİM

Okuldaki kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamalarında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- Özel gereksinimi olan bireylerin, eğitimlerini öncelikle yetersizliği olmayan akranları ile birlikte aynı okulda sürdürmeleri sağlanır.
- Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulaması yapılan okulda BEP Geliştirme Birimi oluşturulur.
- Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrenciler, yetersizliği olmayan akranlarıyla aynı sınıfta eğitim görmeleri hâlinde kayıtlı buldukları okulda uygulanan eğitim programını

takip ederler. Öğrencilerin takip ettikleri programlar temel alınarak eğitim performansı ve ihtiyaçları doğrultusunda BEP hazırlanır.

d) Öğrencinin yetersizliğine uygun fiziksel, sosyal, psikolojik ortam düzenlemeleri yapılır. Öğrenciye verilen eğitim hizmetlerinin etkin bir biçimde yürütülebilmesi amacıyla özel araç-gereç ile eğitim materyalleri sağlanır ve destek eğitim odası kullanılır.

e) Kaynaştırma yoluyla eğitim alacak bireylerin bir sınıfa en fazla iki birey olacak şekilde eşit olarak dağılımı sağlanır.

f) Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden bireylerin bulunduğu sınıflarda sınıf mevcutları; okul öncesi eğitim kurumlarında özel eğitime ihtiyacı olan iki bireyin bulunduğu sınıflarda 10, bir bireyin bulunduğu sınıflarda 20 öğrenciyi geçmeyecek şekilde düzenlenir. Diğer kademelerdeki eğitim kurumlarında ise sınıf mevcutları; özel eğitime ihtiyacı olan iki bireyin bulunduğu sınıflarda 25, bir bireyin bulunduğu sınıflarda 35 öğrenciyi geçmeyecek şekilde düzenlenir.

g) Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin destek eğitim hizmeti almaları için gerekli düzenlemeler yapılır. Bu doğrultuda destek eğitim hizmetleri, sınıf içi yardım şeklinde olabileceği gibi destek eğitim odalarında da verilebilir.

Destek eğitim odasında eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Destek eğitim odasında yürütülecek eğitim hizmetlerinin planlaması okul yönetimince yapılır.

b) Destek eğitim odasında eğitim alacak öğrenciler, BEP geliştirme biriminin önerileri doğrultusunda PDR hizmetleri yürütme komisyonunca belirlenir. Her öğrencinin ihtiyacı doğrultusunda ve azami ölçüde bu eğitimden yararlanması sağlanır.

c) Öğrencinin destek eğitim odasında alacağı haftalık ders saati, haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde planlanır.

d) Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak birebir eğitim yapılır. Ancak, gerektiğinde eğitim performansı bakımından aynı seviyede olan öğrencilerle grup eğitimi de yapılabilir.

e) Destek eğitim odasında, öğrencilerin eğitim performansı ve ihtiyaçları, yetersizlik türüne uygun araç-gereç ve eğitim materyalleri bulunur.

f) Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına göre özel eğitimci, sınıf öğretmeni, branş öğretmenleri veya yardımcı öğretmenler görevlendirilir.

g) Öğrencinin genel başarı değerlendirmesinde, destek eğitim odasında yapılan değerlendirme sonuçları da dikkate alınır.

h) Destek eğitim odasında verilen destek eğitim hizmetleri okulun veya kurumun ders saatleri içinde yapılır.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) Bireyselleştirilmiş eğitim programının yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Bireyselleştirilmiş eğitim programı, RAM Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu ve BEP geliştirme biriminin işbirliğiyle hazırlanır.

b) Eğitim planında, yıllık amaçlar ve öğrencinin takip ettiği eğitim programı/programları temel alınarak belirlenen kısa dönemli amaçlar; alacağı destek eğitim hizmetinin türü, süresi, sıklığı ve bu hizmetin kimler tarafından nasıl sağlanacağı; öğretim ve değerlendirmede kullanılacak yöntem ve teknik, araç-gereç ve eğitim materyalleri; eğitim ortamına ilişkin düzenlemeler; davranış problemlerini önlemeye ya da azaltmaya yönelik tedbirler ile uygulanacak yöntem ve teknikler ile öğrencinin kişisel bilgileri kayıt altına alınır.

c) Bireyselleştirilmiş eğitim programı, öğrenci için hedeflenen amaçların gerçekleşme düzeyi doğrultusunda değerlendirilir. Birey için hazırlanacak yeni bireyselleştirilmiş eğitim programında ve bireyin yönlendirilmesinde BEP'e ilişkin değerlendirmeler esas alınır.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Birimi

Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi, okul/kurum müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;

- a) Özel eğitim uzmanı,
- b) Psikolojik danışman,
- c) Bir eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmen,
- ç) Öğrencinin sınıf öğretmeni,
- d) Öğrencinin dersini okutan ilgili alan öğretmenleri,
- e) Öğrencinin velisi,
- f) Öğrenci (Toplantılara katılabilecek yeterliliğe sahipse)

olmak üzere oluşur. BEP geliştirme birimine, gerektiğinde görüşlerine başvurulmak üzere RAM Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu'ndan bir üyenin katılımı sağlanır. Bu birimin çalışma usul ve esasları okul yönetimince belirlenir.

Bireyselleştirilmiş eğitim Programı Geliştirme Birimi'nin görev ve sorumlulukları:

- a) Özel gereksinimi olan öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili çalışmaların koordinasyonunu sağlamak.
- b) Öğrencinin tüm gelişim alanındaki özellikleri ile akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ve eğitim ihtiyaçları doğrultusunda gerektiğinde BEP'inde değişiklik ve düzenlemeler yapılmasını ya da yeniden BEP hazırlanmasını sağlamak.
- c) Öğrenciler için hazırlanan eğitim planlarını değerlendirerek her yıl yenilemek.
- d) Eğitim ortamlarının düzenlenmesi konusunda okul yönetimine ve öğretmenlere önerilerde bulunmak.

e) Öğrencilerin eğitimi konusunda yapılacak düzenleme ve alınacak tedbirlerle ilgili olarak PDR Hizmetleri Yürütme Komisyonu ile işbirliği yapmak.

Başarı Değerlendirmesi

Kaynaştırma yoluyla eğitimine devam eden özel eğitim gereksinimli öğrencinin başarısının değerlendirilmesinde:

a) Okulun eğitim programını izleyen öğrencilerin başarıları, okulun sınıf geçme ve sınavlarla ilgili hükümlerine göre değerlendirilir. Ancak, değerlendirmelerde öğrencilerin BEP'leri dikkate alınır.

b) Öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde kullanılacak yöntem, teknik, ölçme araçları ve değerlendirme süresi, değerlendirme zamanı, değerlendirme aralıkları, değerlendirmeden sorumlu kişiler ve değerlendirmenin yapılacağı ortam, BEP geliştirme biriminin görüş ve önerileri doğrultusunda belirlenir.

c) Yazma güçlüğü olan öğrenciler ve özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin değerlendirilmesi sözlü, sözlü ifadede güçlük yaşayan öğrencilerin değerlendirilmesi ise yazılı olarak yapılır. Yazılı ve sözlü ifade etme becerilerinde yetersizliği olan bireyler ise davranışlarının gözlemlenmesi yoluyla değerlendirilir.

d) Yazılı sınavlar öğrencilerin yetersizlik türüne, eğitim performanslarına ve gelişim özelliklerine göre çeşitlendirilir. Sınavlar kısa cevaplı ve az sorulu olarak düzenlenir.

e) Öğrenciler, yetersizliklerinden kaynaklanan güçlüklerini gidermek amacıyla sınavlarda uygun araç-gereç, cihaz ve yöntemlerden yararlandırılır. İhtiyacı olan bireyler için yazılı sınavlarda refakat etmek üzere bir öğretmen görevlendirilir.

f) Görme yetersizliği olan öğrencilerin yazılı sınavlarda Braille yazı olarak verdiği cevaplar sınavdan hemen sonra öğretmenin öğrenciye okutmasıyla değerlendirilir. Bu öğrenciler, çizimli ve şekilli sorulardan muaf tutulurlar. Az gören öğrenciler için sınav soruları kalın ve büyük puntolu hazırlanır.

g) İşitme ve hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ilköğretim ve ortaöğretimde, istekleri doğrultusunda yabancı dil programlarındaki bazı bilgi ve becerilerin öğretiminden veya dersin tamamından muaf tutulurlar.

i) Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler; dikkat, bellekte tutma ve hatırlama güçlükleri dikkate alınarak daha sık aralıklarla değerlendirilirler.

j) Otistik bireyler ile duygusal ve davranış bozukluğu olan öğrencilerin değerlendirilmesi, iletişim özellikleri ile sosyal-duygusal hazır bulunuşlukları dikkate alınarak yapılır.

k) Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan öğrencilerin değerlendirilmesi, bu öğrencilerin özellikleri dikkate alınarak daha sık aralıklarla ve kısa süreli sınavlarla yapılır. Kas ve sinir sistemi bozukluklarına bağlı motor becerilerde yetersizliği olan öğrenciler motor beceri gerektiren derslerin uygulamalı bölümlerinden istekleri doğrultusunda muaf tutulurlar.